

Т. С. Леонтєва

кандидат наук із соціальних комунікацій
асистент кафедри реклами та зв'язків з громадськістю
e-mail: leontievatiana@ukr.net, ORCID: 0000-0002-7240-0260
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
вул. Юрія Іллєнка, 36/1, м. Київ, Україна, 04119

МЕДІАСОЦІАЛІЗАЦІЯ ДИТИНИ ЯК АСПЕКТ МЕДІАОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

Мета дослідження. Медіаосвіта сприяє розвитку в людини критичного сприйняття інформації та стає підставою для формування знань та вмінь в умовах інформатизації суспільства. Інформація поширюється дуже швидко й може відігравати визначальну роль у формуванні ідеології через свідомість. Кожна людина сучасного інформатизованого суспільства потребує певного рівня компетентності для користування медійними ресурсами. Новітня історія характеризується розвитком інформаційних технологій, їх проникненням майже в усі сфери суспільного життя. Така тенденція формує підходи щодо визначення основних соціальних інституцій, які є результатом діяльності та потреб громадян, спонукає до реформування основ освітньої діяльності. Мета статті – проаналізувати ефективність медіаосвіти як аспекту медіасоціалізації суспільстві через вплив самосвідомості.

Методологія дослідження. Застосовано методи системного аналізу наукових праць з означеної проблеми, а також методи аналізу та синтезу, описовий для визначення сутності досліджуваної проблеми та метод узагальнення для визначення результатів.

Результати. В результаті дослідження з'ясовано, що новітні технології трансформують освітні процеси, які спираються на інструменти медіаосвіти та змінюють уявлення про соціалізацію. У контексті інформаційно-комунікаційних технологій змінюються також платформи навчання, зокрема віртуальне середовище стає одним із важливих факторів зміни форми соціалізації.

Новизна. Запропоноване авторське дослідження є аспектом уточнення поняття медіаосвіти в контексті медіасоціалізації. Стаття висвітлює особливості розвитку в людини критичного сприйняття інформації та стає підставою для формування знань та вмінь в умовах інформатизації суспільства. Розглянуто тенденції медіаосвіти в сучасний постіндустріальний період, який відзначається розвитком інформаційно-комунікаційних технологій в інтеграційних та глобалізаційних процесах, а також визначено, що суспільство потребує компетентних спеціалістів, які розвиваються та прагнуть до самореалізації у соціумі. Узагальнено, що освітній процес – явище, яке охоплює різні сфери людської діяльності та визначає основні аспекти нормативно-законодавчої бази. У статті обґрунтовано, що інформаційно-комунікаційні технології трансформують освітню діяльність з фізичного середовища у віртуальне. Актуальність дослідження зумовлена поєднанням ІКТ та медіа, які спільно уособлюють презентацію інформації. Засоби масової інформації формують громадську думку, а ІКТ-технології підвищують ефективність освіти.

У ході дослідження було виявлено трансформацію цифрових технологій у контексті організації медіаосвіти. Визначено основний контекст навчального процесу та реалізації медіаосвітніх підходів.

Практичне значення. Результати дослідження можуть бути використані вчителями, медіапрактиками. Стаття також буде корисною і стане у нагоді для роботи зі студентами, учнями, для викладання на семінарах або практичних заняттях.

Ключові слова: інформаційне суспільство, технології, цифрова трансформація, критичне мислення, самореалізація.

I. Вступ

Для сучасного світу характерні швидкі темпи цифровізації суспільства та розвиток інформаційно-комунікаційних технологій. Така тенденція спонукає до формування критичного мислення та аналізу потоку інформації, а, отже, є підставою для запровадження медіаосвіти як фактора формування якісного набуття компетенцій. Стаття ілюструє інноваційні підходи до медіаосвіти, які є ефективною перспективою до самореалізації в суспільстві через вплив самосвідомості в освітній діяльності та відповідної соціалізації. Інформатизація суспільства стає передумовою

для трансформації соціально-економічної, політичної, інноваційно-освітньої сфери життя у віртуальне середовище. Постає необхідність розвивати особистість, яка здатна критично оцінювати інформацію.

Соціалізація – двосторонній процес, у межах якого, з одного боку, відбувається постійна передача суспільством індивіду соціальних норм, культурних цінностей та зразків поведінки, а також освоєння особистістю протягом усього життя цих норм, цінностей та зразків, що є необхідним для функціонування в суспільстві, а мережа Інтернет уже стала невід’ємною частиною реальності дорослих, дітей та підлітків, медіаконтент можна розглядати з позиції соціалізаційного підходу. Так, І. С. Кон вважав, що соціалізація дітей «включає як усвідомлені, контрольовані, цілеспрямовані впливи, так і стихійні, спонтанні процеси, що впливають на формування особистості» [3, с. 19]. Оскільки інтернет містить невичерпні комунікативні можливості, фундаментальний пізнавальний ресурс, широке поле для реалізації людиною ігрової та іншої рекреативної активності, він відіграє важливу роль у стихійній соціалізації, адже для сучасних дітей медіаконтент може бути одним з основних джерел інформації про навколишню дійсність, який конкурує з міжособистісним спілкуванням, замінює сім’ю та друзів [4, с. 37].

Медіасоціалізація – набуття особистістю певних рис та цінностей у процесі взаємодії з інформацією. Інформація є одним з основних ресурсів отримання соціальної цінності. Інформація поширюється дуже швидко й може відігравати визначальну роль у формуванні ідеології через свідомість. Кожна особистість у сучасному інформатизованому суспільстві потребує певного рівня компетентності для користування медійними ресурсами. Для новітнього часу характерний розвиток інформаційних технологій, їх проникнення майже в усі сфери суспільного життя. Така тенденція формує підходи до визначення основних соціальних інституцій, які є результатом діяльності та потреб громадян, спонукає до реформування основ освітньої діяльності.

Виникає необхідність у медіаосвітньому середовищі як основному контенті для медіасоціалізації. Медіасоціалізація – процес, який поглинає сучасне життя молоді, яка володіє глобальною інформацією світу і є учасником суспільного життя, що відбувається онлайн. Така тенденція зумовлена тим, що молодь є найбільш поширеним користувачем інноваційних медіаресурсів. Молоді люди дуже швидко освоюють нові культурні тенденції, набувають певних цінностей та водночас ризикують втратити свої особливі ціннісні орієнтації. Медіапростір своєю активною дією швидко формує та виховує ціннісні установки в молодих людей. Молода людина поглинає інформацію, формуючи певні моделі поведінки.

Нове покоління ефективніше застосовують інформаційно-комунікаційні технології, ніж представники попереднього покоління [16]. Тому освітній процес поширюється на молоде покоління, формує вміння в медійному просторі, що є проявом інноваційних підходів до самореалізації особистості в контексті медіаосвіти.

Освіта – це важливе явище в суспільному житті, фактор поступу в еволюційно-цивілізаційному культурному прогресі. Двадцять перше століття стало викликом для суспільства, адже досягнення людства перевищили сподівання. Трансформація цифрових технологій в освітнє середовище сприяє формуванню інформаційної грамотності. Освіта є важливим фактором успішності людини, а, отже, освітній процес формує світогляд та цінності людини й потребує постійного реформування та модернізації в умовах становлення інноваційного постіндустріального світу.

Освіта та наука – явище, яке є показником цивілізаційно-еволюційного процесу й водночас є критерієм для визначення рівня розвитку особистості в суспільному середовищі. Новітні тенденції свідчать про безперервний прогрес людини, який став основою формування інформаційно-комунікаційного простору нового покоління. Інноваційні цифрові технології є новим підходом в освітній діяльності, водночас результат попереднього досвіду діяльності людства.

Медіаосвіта сприяє розвитку в особистості критичного мислення, що необхідно для правильної оцінки потоку інформації, впливає на соціалізацію особистості в контексті самореалізації.

Теоретико-методологічні основи медіаосвіти розкрито на основі аналізу висновків науковців. Так, К. Нунан стверджує, що сучасний освітній процес формується в цифровій парадигмі й приводить до техномедіаконвергенції, важливе саме по собі середовище, яке інтерпретується з фізичного стану у віртуальний [18]. Сучасний світ став диджиталізованим, що спричинює інформаційну революцію, яка проникла набагато далі від теоретичних меж, представлених такими авторами, як С. Вдович [4], О. Лазуренко [5], С. Микитенко [7], адже вони описували комунікаційну революцію як явище впливу на всі виміри людської діяльності.

Усе це, безперечно, має наслідки незвичайної трансцендентності в галузі освіти й в освітніх дослідженнях. Сьогодні освіта охоплює всі вікові категорії в межах параметрів медіаосвіти в класичному розумінні цього терміна [1]. Деякі дослідники стверджують, що освіта є найкращим способом цілком зрозуміти роль і значення цифрових технологій та визначити вплив на формування самосвідомості, який вони здійснюють через інформацію [5]. Медіаосвіта є одним із визначальних факторів формування громадської думки, а, отже, й ідеології. Водночас теоретичні постулати й практичний досвід, що здійснюється в контексті медіаосвіти, необхідно адаптувати до нової реальності. Медіаосвіта впливає на стилі викладання, зокрема щодо формування

знань та дидактичного супроводу щодо критичного й конструктивного ставлення людей до реальних подій.

ІКТ є не лише інструментами управління, а ефективними засобами освітньої діяльності. Тому медіаосвіта як ніколи необхідна – вона має бути основою будь-якого наукового дослідження. Класичні внески таких авторів, як Н. Ничкало [8], можуть слугувати методологічно-структурною довідкою для поточного вивчення ІКТ, безумовно, щодо їх використання у сфері освіти.

Таким чином, медіаосвіта завдяки своєму досвіду та результатам повинна регулювати освітній процес. Вона чітко орієнтована на педагогіку, на основі використання ЗМІ в навчальній практиці, а не зводиться до виключно теоретичної конструкції, як зазначає сам І. Абулалруб [10]. Отже, теоретичні дослідження розвивають досвід освітньої діяльності в контексті медіаосвіти.

II. Постановка завдання та методи дослідження

Мета статті – проаналізувати ефективність медіаосвіти як аспекту медіасоціалізації суспільстві через вплив самосвідомості.

Застосовано методи системного аналізу наукових праць з означеної проблеми, а також методи аналізу та синтезу, описовий для визначення сутності досліджуваної проблеми та метод узагальнення для визначення результатів.

III. Результати

Інформаційно-комунікаційні технології визначили вектор розвитку суспільства нової епохи. У різних сферах людської діяльності змінюються спосіб та підхід для досягнення результату, зокрема, відбувається цифрова трансформація діяльності людини. Одним із важливих інструментів формування світогляду людини в період постіндустріального інноваційного суспільства є медіаосвіта. Тобто в період інформатизації та запровадження інноваційних підходів необхідно осучаснити, модернізувати основні компоненти освітньої діяльності, змінити формат освітньої діяльності з метою формування ціннісних орієнтацій особистості, яка здатна досягти успіху в сучасному інформаційному суспільстві. Науковці розглядають інформаційно-комунікаційні технології як один із засобів зміни уявлення про освіту, зокрема перехід до віртуального освітнього середовища та відповідно формування нового стилю медіаосвіти, який поєднує можливості медійних технологій у контексті медіасоціалізації.

Компетенції, яких набувають через медію та інформаційну грамотність, здатні розвивати в особистості навички критичного мислення, які дозволять їм вимагати від медіа та інших поставальників інформації надання високоякісних послуг [9, с. 18]. Важливість доступу до інформації, її оцінювання, етичного використання актуалізують потребу в інформаційній грамотності, з погляду медійної грамотності основний акцент варто робити на здатності до розуміння функцій медіа, оцінювання якості виконання цих функцій та вступу в раціональну взаємодію з медіа з метою самовираження.

Однак у сучасному суспільстві, як і раніше, спостерігається нерівність у доступі до інформації та технологій. Разом з тим, за спостереженнями дослідників, відбувається постійне збільшення кількості звернень до освітніх інтернет-ресурсів, мотивація користувачів, у зв'язку з мобільною комунікацією, що активно розвивається сьогодні, яка сприяє зростанню швидкості обміну інформацією, постійно розширюється [11, с. 18]. Молодь віддає перевагу новим формам подачі інформаційного матеріалу (з емоційним впливом), формам традиційним, однонаправленим або «площинним», у яких використовується лише звук або текстотворчий контент. Юні користувачі надають особливого значення та віддають перевагу формам з комплексним мультимедійним впливом на органи чуття, з використанням кольору, музичного супроводу, мультимедіа та інших ефектів. Це може бути поясненням того, що 91% молодих людей висловлюють повне задоволення тим, як екранна культура телебачення та інтернету сприяє засвоєнню освітньої інформації [10, с. 36].

Медіаосвіта – одна із сучасних, актуальних форм ретрансляції наукових знань, яка, на думку ряду авторів, дорівнює дистанційній освіті [1, с. 96–97]. Проте варто зазначити, що екран орієнтує глядача на кон'юнктурно значущі аспекти буття [2, с. 22].

Однією з характерних рис сучасних засобів, зокрема й інтернету, є формування мозаїчної картини світу. Фрагментарне мислення, на думку ряду дослідників, характерне для підліткового покоління, є мисленням споживача та орієнтоване на просту нагальну потребу – отримання нової інформації, що є характеристикою «новинного» характеру цього мислення [6, с. 73]. Цей вид мислення спрощений, оскільки він передбачає навички швидкого й постійного перегляду сайтів з метою не осмислення інформації, а отримання нової. Відповідно до цього підходу, освоєння нової інформації здійснюється не глибинно, у напрямі сенсу, а поверхово, що, відповідно, означає, що люди стають поверхово поінформованими.

Молодь прагне до самореалізації в суспільстві, тому активно використовує досягнення сучасного інформаційного суспільства для досягнення мети. Незважаючи на те, що в педагогіці медіаосвіта найчастіше є певним компонент формальної освіти, сьогодні поширюється ширше розуміння медіаосвіти як довготривалої освітньо-просвітницької діяльності, спрямованої на безперервний розвиток у суспільстві культури адекватного раціонально-критичного сприйняття змі-

сту медійних текстів та самостійної оцінки діяльності засобів масової інформації в певному віртуальному середовищі [7, с. 187–188].

Проте необхідно враховувати особливості нової інформаційної, соціокультурної реальності, що впливає на формування особистості дитини. Сучасні діти ростуть і розвиваються в нових умовах, яких ще ніде й ніколи не було – в умовах постійного зростання впливу сучасних медіа на життя людини [14].

Таким чином, аналізуючи основні підходи науковців щодо освітньої діяльності, можна зрозуміти, наскільки фактор медіаосвітнього середовища впливає на медіасоціалізацію особистості [3]. Медіаосвіта формує професійні компетентності та основні ціннісні орієнтації в людини, що забезпечує конкурентоспроможне існування людства в контексті глобалізації та інтеграції різних спектрів суспільного життя [15]. Медіаосвіта – це теоретичне набуття знань, практичне їх застосування з використанням інформаційно-комунікаційних технологій у контексті педагогічної освіти, а також формування ключових цінностей, які сприятимуть самореалізації дитини в інформаційному середовищі [16]. Основним феноменом дослідження є ідея щодо ефективності соціокультурних форм освітньої діяльності як провідної, визначеної історико-культурним процесом у контексті впровадження цифрової трансформації в публічному управлінні.

IV. Висновки

Глобалізація та інформатизація XXI ст. є характерними рисами нового суспільства з безперервним прогресом і зміною інновацій у різних галузях, що потребує нових підходів у демократизації, гуманізації та набутті компетенцій у різних сферах людської діяльності. Феноменом людського інноваційного суспільства є інтегративні методологічні підходи до інформаційного поширення соціальної взаємодії в контексті освітньої діяльності з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

Новітні технології трансформують освітні процеси, які спираються на інструменти медіаосвіти, що змінюють уявлення про соціалізацію. У контексті інформаційно-комунікаційних технологій змінюються платформи навчання, зокрема віртуальне середовище стає одним із важливих факторів зміни форми соціалізації.

У ході дослідження було виявлено трансформацію цифрових технологій у контексті організації медіаосвіти. Визначено основний контекст навчального процесу та реалізації медіаосвітніх підходів.

Медіаосвіта в епоху інформатизації та інформаційно-комунікаційних технологій є важливою темою для дослідження, адже формування постіндустріального суспільства та цифровізація багатьох сфер суспільного життя потребують компетентного підходу, а отже, і потрібно використовувати ефективні технології щодо ефективного сприйняття інформації.

Було визначено роль медіаосвіти як інструменту формування ідеології щодо важливого значення інформації в контексті розвитку суспільства. Трансформація цифрових технологій передбачає формування самосвідомості як результату критичного сприйняття інформації при реалізації медіаосвіти.

Список використаної літератури

1. Берн Э. Игры, в которые играют люди. Психология человеческих взаимоотношений / под общ. ред. М. С. Мацковского. Санкт-Петербург : Лениздат, 1992. 400 с. URL: <https://spbguga.ru/files/05-5-01-008.pdf> (дата обращения: 10.06.2022).
2. Васильева Е. Г., Кононенко Д. В. Современные интерпретации концепции электронного государства (электронного правительства). *Вестник Волгоградского государственного университета. Серия 5: Юриспруденция*. 2016. № 1 (30). С. 9–16. URL: <https://j.vjvolsu.com/index.php/ru/component/attachments/download/1261> (дата обращения: 10.06.2022).
3. Кон И. С. Психология ранней юности. Москва : Просвещение, 1989. 256 с.
4. Вдович С. М., Палка О. В. Сучасні освітні технології мовної підготовки майбутніх фахівців сфери обслуговування : метод. посіб. Київ : Педагогічна думка, 2013. 128 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/4599/1/Vdovych_Palka_2013.pdf (дата звернення: 10.06.2022).
5. Лазуренко О. О. До питання щодо розвитку поняття «емоційна компетентність» у психології. *Науковий огляд*. 2015. № 11. Т. 1. URL: <https://www.naukajournal.org/index.php/naukajournal/article/view/370/55> (дата звернення: 10.06.2022).
6. Машовець М. А. Лідерство-служіння як професійна компетентність дошкільного педагога. *Young Scientist*. № 3.2 (43.2). URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/3.2/7.pdf> (дата звернення: 10.06.2022).
7. Микитенко О. С. Становлення і розвиток підготовки кваліфікованих робітників для легкої промисловості у технічних училищах (1954–1984 рр.) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Національна академія педагогічних наук України Інститут педагогічної освіти та освіти дорослих. Київ, 2016. 296 с.
8. Ничкало Н. Г. Трансформація професійно-технічної освіти України. Київ : Педагогічна думка, 2008. 200 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/159616071.pdf> (дата звернення: 18.06.2022).

9. Руденко Л. А. Формування комунікативної культури майбутніх фахівців сфери обслуговування у професійно-технічних навчальних закладах : монографія. Львів : Піраміда, 2015. 342 с.
10. Abulalrub I., Stensaker B. How are universities responding to demands for improved learning environments? *Journal of Further and Higher Education*. 2017.
11. Allesie D., Sobolewski M., Vaccari L., Pignatelli F. Blockchain for Digital Governments. JRC Science for Policy Report. 2019. URL: <https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/eur-scientific-and-technical-research-reports/blockchain-digital-government> (date of request: 29.06.2022).
12. Allman B. Socioculturalism. In R. Kimmons, *The Students' Guide to Learning Design and Research*. EdTech Books. 2018. URL: <https://edtechbooks.org/studentguide/socioculturalism> (date of request: 29.06.2022).
13. Arents H. Flemish Government streamlines service to citizens. 2016. URL: <http://assets1.dxc.technology/cloud/downloads/DXC-Applications-FlemishGovt4AA5-6171ENW.pdf> (date of request: 29.06.2022).
14. Atzory M. Blockchain Technology and Decentralized Governance: Is the State Still Necessary? 2015. URL: <https://ssrn.com/abstract=2709713> (date of request: 29.06.2022).
15. Bremers J., Deleu W. Towards faster implementation and uptake of open government, PWC. 2016. URL: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/final-report-studytowards-faster-implementation-and-uptake-opengovernment-smart-20150041> (date of request: 29.06.2022).
16. Galasso G., Garbasso G., Farina G., Kalvet T., Mureddu F., Osimo D., Waller P. Analysis of the value of new generation of eGovernment services. *European Commission*. 2016. URL: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/final-report-study-analysis-value-new-generation-egovernment-services-smart-2014066>

References

1. Bern, Je. (1992). *Igry, v kotorye igrajut ljudi. Psihologija chelovecheskih vzaimootnoshenij* [Games People Play. Psychology of human relationships]. Sankt-Peterburg: Lenizdat. Retrieved from <https://spbguga.ru/files/05-5-01-008.pdf> [in Russian].
2. Vasil'eva, E. G., & Kononenko, D. V. (2016). Sovremennye interpretacii koncepcii jelektronogo go-sudarstva (jelektronogo pravitel'stva) [Modern interpretations of the concept of electronic state (electronic government)]. *Vestnik Volgogradskogo gosudarstvennogo uni-versiteta. Serija 5: Jurisprudencija*, 1 (30), 9–16. Retrieved from <https://j.jvolsu.com/index.php/ru/component/attachments/download/1261> [in Russian].
3. Kon, I. S. (1989). *Psihologija rannej junosti* [Psychology of early youth]. Moskva: Prosveshhenie [in Russian].
4. Vdovych, S. M., & Palka, O. V. (2013). *Suchasni osvityni tekhnolohii movnoi pidhotovky maibutnix fakhivtsiv sfery obsluhovuvannia* [Modern lighting technologies for the training of future faculty in the service sector]. Kyiv: Pedahohichna dumka. Retrieved from https://lib.iitta.gov.ua/4599/1/Vdovych_Palka_2013.pdf [in Ukrainian].
5. Lazurenko, O. O. (2015). Do pytannia shchodo rozvytku poniattia «emotsiina kompetentnist» u psykholo-hii [Before nourishment, there is a need to develop the understanding of “emotional competence” in psychology]. *Naukovyi ohliad*, 11, 1. Retrieved from <https://www.naukajournal.org/index.php/naukajournal/article/view/370/55> [in Ukrainian].
6. Mashovets, M. A. Liderstvo-sluzhinnia yak profesiina kompetentnist doshkilnoho pedahoha [Leadership-service as a professional competence of a preschool teacher]. *Young Scientist*, 3.2 (43.2). Retrieved from <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/3.2/7.pdf> [in Ukrainian].
7. Mykytenko, O. S. (2016). *Stanovlennia i rozvytok pidhotovky kvalifikovanykh robitnykiv dlia lehkoj promyslovosti u tekhnichnykh uchylshchakh (1954–1984 rr.)* [Formation and development of the training of qualified workers for light trade at technical schools (1954–1984)]. (Candidate's thesis). Natsionalna akademiia pedahohichnykh nauk Ukrainy Instytut pedahohichnoi osvity ta osvity doroslykh. Kyiv [in Ukrainian].
8. Nychkalo, N. H. (2008). *Transformatsiia profesiino-tekhnichnoi osvity Ukrainy* [Transformation of professional and technical education in Ukraine]. Kyiv: Pedahohichna dum-ka. Retrieved from <https://core.ac.uk/download/pdf/159616071.pdf> [in Ukrainian].
9. Rudenko, L. A. (2015). *Formuvannia komunikatyvnoi kultury maibutnix fakhivtsiv sfery obsluhovu-vannia u profesiino-tekhnichnykh navchalnykh zakladakh* [Formation of the communicative culture of future fahivtsiv in the sphere of the service-bath at the vocational and technical primary foundations]. Lviv: Piramida [in Ukrainian].
10. Abulalrub, I. & Stensaker, B. (2017). How are universities responding to demands for improved learning environments? *Journal of Further and Higher Education*. <https://doi.org/10.1080/0309877X.2017.1311991> [in English].
11. Allesie, D., Sobolewski, M., Vaccari, L., & Pignatelli, F. (2019). Blockchain for Digital Governments. JRC Science for Policy Report. Retrieved from <https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/eur-scientific-and-technical-research-reports/blockchain-digital-government> [in English]

12. Allman, B (2018). Socioculturalism. In R. Kimmons, The Students' Guide to Learning Design and Research. *EdTech Books*. Retrieved from <https://edtechbooks.org/studentguide/socioculturalism> [in English]
13. Arents, H. (2016). Flemish Government streamlines service to citizens. Retrieved from <http://assets1.dxc.technology/cloud/downloads/DXC-Applications-FlemishGovt4AA5-6171ENW.pdf> [in English].
14. Atzory, M. (2015). Blockchain Technology and Decentralized Governance: Is the State Still Necessary? Retrieved from <https://ssrn.com/abstract=2709713> [in English].
15. Bremers, J., Deleu, W. (2016). Towards faster implementation and uptake of open government, PWC. Retrieved from <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/final-report-study-towards-faster-implementation-and-uptake-opengovernment-smart-20150041> [in English].
16. Galasso, G., Garbasso, G., Farina, G., Kalvet, T., Mureddu, F., & Osimo, D., & Waller, P. (2016). Analysis of the value of new generation of eGovernment services. *European Commission*. Retrieved from <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/final-report-study-analysis-value-new-generation-egovernment-services-smart-2014066> [in English]

Стаття надійшла до редакції 08.08.2022.

Received 08.08.2022.

Leontieva T. Media Socialization of the Child as an Aspect of the Media Educational Space

The purpose of the article. *Media education contributes to the development of a person's critical perception of information and becomes the basis for the formation of knowledge and skills in the context of informatization of society. Information spreads very quickly and can play a decisive role in shaping ideology through consciousness. Everyone in today's information society needs a certain level of competence to use media resources. Recent history is characterized by the development of information technology, their penetration into almost all spheres of public life. This trend shapes approaches to defining the main social institutions that are the result of the activities and needs of citizens, encourages the reform of the basics of educational activities. The purpose of the article is to analyze the effectiveness of media education as an aspect of media socialization of society through the influence of self-awareness.*

Methodology. *Methods of systematic analysis of scientific works on this problem, as well as the use of methods of analysis and synthesis, research, explanatory and descriptive methods to determine the nature of the problem and the method of generalization to determine the results.*

Novelty. *The proposed author's research is an aspect of clarifying the concept of media education in the context of media socialization. The article highlights the features of human development of critical perception of information and becomes the basis for the formation of knowledge and skills in the context of informatization of society. The tendencies of media education in the modern post-industrial period, which is marked by the development of information and communication technologies in integration and globalization processes, are considered, and it is determined that the society needs competent specialists who develop and strive for self-realization in society. It is generalized that the educational process is a phenomenon that covers various areas of human activity and determines the main aspects of the regulatory framework. The article substantiates that information and communication technologies transform educational activities from the physical environment to the virtual. The relevance of the study is due to the combination of ICT and media, which together represent the presentation of information. The media shape public opinion, and ICT technologies increase the effectiveness of education.*

The practical meaning. *The study was the basis for specifying the concept of media education as an effective technology in modern conditions. The presented research does not exhaust the whole essence and requires further study of certain aspects.*

Key words: *information society, ICT technologies, digital transformation, critical thinking, self – realization.*

Leontiewa T. Medialna socjalizacja dziecka jako aspekt medialnej przestrzeni edukacyjnej

Cel badania. *Edukacja medialna sprzyja rozwojowi krytycznego postrzegania informacji przez człowieka i staje się podstawą kształtowania się wiedzy i umiejętności w warunkach informatyzacji społeczeństwa. Informacja rozprzestrzenia się bardzo szybko i może odgrywać decydującą rolę w kształtowaniu ideologii poprzez świadomość. Każda osoba w nowoczesnym społeczeństwie informacyjnym potrzebuje pewnego poziomu kompetencji, aby korzystać z zasobów medialnych. Najnowsza historia charakteryzuje się rozwojem technologii informacyjnych, ich przenikaniem do niemal wszystkich stref życia społecznego. Tendencja ta kształtuje podejścia do definiowania głównych instytucji społecznych będących wynikiem działań i potrzeb obywateli, skłania do reformowania podstaw działalności edukacyjnej. Celem artykułu jest analiza skuteczności edukacji medialnej jako aspektu socjalizacji medialnej społeczeństwa poprzez wpływ samoświadomości.*

Metodologia badania. Stosowane są metody systematycznej analizy prac naukowych dotyczących określonego problemu, a także wykorzystanie metod analizy i syntezy, metody badawczej, wyjaśniającej i opisowej dla ustalenia istoty badanego problemu oraz metody uogólnienia w celu ustalenia wyników.

Wyniki. W wyniku przeprowadzonych badań ustalono, że najnowsze technologie przekształcają procesy edukacyjne oparte na narzędziach edukacji medialnej i zmieniają ideę socjalizacji. W kontekście technologii informacyjno-komunikacyjnych zmieniają się również platformy edukacyjne, w szczególności środowisko wirtualne staje się jednym z ważnych czynników zmiany formy socjalizacji.

Nowość naukowa. Zaproponowane badania autorskie są aspektem doprecyzowania pojęcia edukacji medialnej w kontekście socjalizacji medialnej. Artykuł podkreśla specyfikę rozwoju krytycznego postrzegania informacji przez człowieka i staje się podstawą kształtowania wiedzy i umiejętności w warunkach informatyzacji społeczeństwa. Uwzględniane są tendencje edukacji medialnej we współczesnym okresie postindustrialnym, który odznacza się rozwojem technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach integracyjnych i globalizacyjnych, a także stwierdza się, że społeczeństwo potrzebuje kompetentnych specjalistów, którzy się rozwijają i się samorealizują w społeczeństwie. Podsumowano, że proces edukacyjny jest zjawiskiem obejmującym różne strefy działalności człowieka i determinującym główne aspekty bazy normatywno-legislacyjnej. Artykuł potwierdza, że technologie informacyjno-komunikacyjne przekształcają aktywność edukacyjną ze środowiska fizycznego w wirtualne. Aktualność badania determinuje połączenie technologii informacyjno-komunikacyjnych i mediów, które wspólnie uosabiają prezentację informacji. Środki masowego przekazu kształtują opinię publiczną, a technologie informacyjno-komunikacyjne powiększają efektywność edukacji.

W trakcie badań ujawniono, że transformację technologii cyfrowych w kontekście organizacji edukacji medialnej. Określono główny kontekst procesu edukacyjnego oraz realizacji podejść medialno-edukacyjnych.

Znaczenie praktyczne. Wyniki badania mogą być wykorzystane przez nauczycieli, praktyków mediów. Artykuł będzie również użyteczny i przydatny w pracy ze studentami, uczniami, dla prowadzenia zajęć na seminariach czy zajęciach praktycznych.

Słowa kluczowe: społeczeństwo informacyjne, technologie, transformacja cyfrowa, krytyczne myślenie, samorealizacja.